Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 25/07/2016 Ενημερώθηκε: 23/11/2016

Brexit και εμπορικές συναλλαγές με την Αγγλία

Προβολή σε μορφή PDF

Εισαγωγή

Το Brexit, αν και μη αναμενόμενο από την πλειονότητα του επιχειρηματικού κόσμου και των πολιτών, είναι πλέον γεγονός. Πολύ μελάνι έχει χυθεί για τις πολιτικές επιπτώσεις και το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τη στιγμή που ανοίγουν οι ‘ασκοί του Αιόλου’ για άλλες ‘προβληματικές’ και μη χώρες, από δημοσιονομικής πλευράς, να προβούν σε αντίστοιχες αποφάσεις. Το σημαντικότερο μήνυμα σε πολιτικό επίπεδο συνοψίζεται στην παρατηρούμενη τάση εθνικής περιχαράκωσης κάποιων οικονομιών, η οποία πηγάζει από την αρνητική στάση απέναντι στην παγκοσμιοποίηση σημαντικού μέρους μικρομεσαίων τάξεων οι οποίες επλήγησαν ιδιαίτερα από το ‘άνοιγμα’ των οικονομιών.

Σύντομη αναδρομή

Το Ηνωμένο Βασίλειο εισήλθε στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1973, απαρτίζοντας ένα από τα παλαιότερα μέλη της τότε ΕΟΚ. Παρόλα αυτά, παρέμεινε οικειοθελώς εκτός της Ευρωζώνης, λόγω κυρίως του διαφορετικού οικονομικού του κύκλου, ο οποίος προσομοιάζει περισσότερο με τον αντίστοιχο των ΗΠΑ παρά με των υπόλοιπων ευρωπαϊκών χωρών. Συνεπώς, η είσοδος στη ζώνη του ευρώ θα δημιουργούσε μία

δυσαρμονία μεταξύ της νομισματικής - δημοσιονομικής πολιτικής και της φάσης της βρετανικής οικονομίας. Το συγκεκριμένο γεγονός τοποθέτησε τη χώρα στις περιφερειακές αλλά ισχυρές δυνάμεις της Ένωσης, δεδομένης της συνεισφοράς στο ευρωπαϊκό ΑΕΠ η οποία υπερβαίνει το 16%.

Το ζήτημα της αποχώρησης από την ΕΕ είχε τεθεί από τον Πρωθυπουργό Κάμερον περίπου 3 χρόνια νωρίτερα, έχοντας όμως το συσχετισμό δυνάμεων υπέρ του και θεωρώντας το δημοψήφισμα ως μία τυπική διαδικασία – επιστέγασμα του φιλοευρωπαϊκού προσώπου του Ηνωμένου Βασιλείου. Παρόλα αυτά, το αποτέλεσμα διέψευσε τις προσδοκίες αποδεικνύοντας τον περιορισμό της επιρροής του Βρετανού Πρωθυπουργού και τις σημαντικές αποκλίσεις της βρετανικής κοινής γνώμης ως προς τη θέση της χώρας στο διεθνές στερέωμα.

Η διαδικασία της αποχώρησης

Λόγω των πιέσεων που έχουν προκληθεί στις αγορές, ο γαλλογερμανικός άξονας ασκεί ισχυρές πιέσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο για επιτάχυνση των διαδικασιών αποχώρησης. Παρόλα αυτά, η τυπική ισχύς των ευρωπαϊκών συνθηκών υπερβαίνει τις πολιτικές εξαγγελίες, επιτρέποντας στον Πρωθυπουργό Κάμερον να καταρτίσει ένα σχέδιο αποχώρησης για την όσο το δυνατό ομαλότερη μετάβαση της χώρας του στη νέα πραγματικότητα.

Πιο συγκεκριμένα, βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας, η οποία τροποποίησε τη Συνθήκη της ΕΕ, κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να αποχωρήσει από την Ένωση, σύμφωνα με τους εσωτερικούς συνταγματικούς του κανόνες.

Το κράτος μέλος που αποφασίζει να αποχωρήσει οφείλει να γνωστοποιήσει την πρόθεσή του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και να συνάψει συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία καθορίζει τις σχετικές λεπτομέρειες, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο των μελλοντικών του σχέσεων με την Ένωση.

Οι Συνθήκες παύουν να ισχύουν στο εν λόγω κράτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Σημειώνεται ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί ομόφωνα να αποφασίσει παράταση της προαναφερθείσας προθεσμίας.

Κατόπιν των ανωτέρω, οι εξελίξεις που πυροδότησε η απόφαση του Brexit ενδέχεται να μην είναι ραγδαίες και οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένου Βασιλείου να διαρκέσουν για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα. Σε αυτή την περίπτωση οι δύο πλευρές οφείλουν να ζυγίσουν τις επιπτώσεις που θα επέλθουν στην πραγματική οικονομία.

Οι επιπτώσεις στον επιχειρηματικό κόσμο

Μεγάλος αριθμός Ελλήνων επιχειρηματιών και εφοπλιστών έχει επιλέξει την Αγγλία ως κέντρο των δραστηριοτήτων του ή διαθέτει μία αγγλική εταιρεία για σκοπούς διευκόλυνσης της διεθνούς δραστηριοποίησης. Το Brexit αναμένεται να έχει κάποιες αρνητικές επιδράσεις στο επιχειρείν, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με την Αγγλία θα έχουν το χαρακτήρα εισαγωγών – εξαγωγών και δεν θα αποτελούν πλέον ενδοκοινοτικές αποκτήσεις – παραδόσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα φαίνονται οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις και παραδόσεις που πραγματοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα έτη 2014 και 2015 καθώς και οι συναλλαγές με την Ελλάδα.

	2015	**2014**
Ενδ/κες αποκτήσεις	275,4 δις	302,9 δις
Ενδ/κες παραδόσεις	182,1 δις	184,3 δις
Σύνολο	*457,5 δις*	*487,2 δις*
Αποκτήσεις από Ελλάδα	0,9 δις	1,0 δις
Παραδόσεις σε Ελλάδα	1,2 δις	1,2 δις

Σύνολο	*2,1 δις*	*2,2 δις*

Από τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνεται ότι πάνω από 450 δις συναλλαγών θα εμπέσουν στο καθεστώς των εισαγωγών – εξαγωγών, για τις οποίες θα πρέπει να πληρούνται όλες οι απαραίτητες τελωνειακές διατυπώσεις. Το εμπόριο με την Ελλάδα θα επηρεαστεί κατά περίπου €2 δις.

Αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αναμένεται να επιβάλει δασμούς, ποσοστώσεις ή ισοδύναμα μέτρα που θα βλάψουν τόσο το εμπόριο όσο και τη φήμη του ως προς το ευμενές επιχειρηματικό του περιβάλλον.

Το Ηνωμένο Βασίλειο ως συνεργάσιμο κράτος

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει συνάψει Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ) με σημαντικό αριθμό κρατών, οι οποίες καθιστούν τη χώρα πλήρως συνεργάσιμη σε επίπεδο φορολογικής και διοικητικής συνδρομής. Από την πλευρά της Ελλάδας, το Ηνωμένο Βασίλειο θα παραμείνει συνεργάσιμο κράτος, λόγω της ύπαρξης σχετικής ΣΑΔΦ, καθώς και κράτος με κανονικό φορολογικό καθεστώς, γεγονότα που δεν δημιουργούν κατά κανόνα σκεπτικισμό στις φορολογικές αρχές σχετικά με τις συναλλαγές που διενεργούνται με αγγλικές επιχειρήσεις.

Μερίσματα – τόκοι – δικαιώματα

Ο φορολογικός χειρισμός των παθητικών εισοδημάτων (μερίσματα, τόκοι και δικαιώματα) φυσικών προσώπων δεν αναμένεται να μεταβληθεί λόγω του Brexit, από τη στιγμή που καθορίζεται από τη σχετική ΣΑΔΦ που θα συνεχίσει να ισχύει.

Αναλυτικότερα, τα μερίσματα που αποκτά Έλληνας φορολογικός κάτοικος από εταιρεία με έδρα και μόνιμη εγκατάσταση στο Ηνωμένο Βασίλειο, απαλλάσσεται του φόρου στην προαναφερθείσα χώρα και υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα.

Παρόμοιο χειρισμό έχουν οι τόκοι και τα δικαιώματα με τους φορολογικούς συντελεστές να ανέρχονται σε 15% και 20% αντίστοιχα. Για τη διασφάλιση της απαλλαγής από το Βρετανικό φόρο, ο Έλληνας φορολογικός κάτοικος υποχρεούται να προσκομίζει στην αγγλική εταιρεία όπου συμμετέχει σχετικό πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας ώστε να μην προβεί σε παρακράτηση.

Ούτε στα ενδοομιλικά μερίσματα θα υπάρχει επίπτωση παρόλο που δεν θα έχει εφαρμογή το άρθρο 48 του ν. 4172/2013, που αναφέρει ότι ένα νομικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας για να διασφαλίσει την απαλλαγή από το φόρο θα πρέπει η συνδεδεμένη εταιρεία που διανέμει το μέρισμα να είναι φορολογικός κάτοικος κράτους – μέλους της ΕΕ. Ο λόγος είναι ότι βάσει της ΣΑΔΦ δεν υπάρχει παρακράτηση φόρου στα μερίσματα προς και από την Αγγλία.

Πίστωση φόρου

Λαμβάνοντας υπόψη τη ΣΑΔΦ, το άρθρο 29 του ν. 4172/2013 και τις σχετικές ερμηνευτικές εγκυκλίους, δεν αναμένεται να υπάρξει κάποιο θέμα αναφορικά με την αναγνώριση οποιουδήποτε φόρου έχει καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο από τις ελληνικές φορολογικές αρχές.

Τα σχετικά δικαιολογητικά για την πίστωση φόρου αλλοδαπής αναφέρονται στην ΠΟΛ 1026/2014. Στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο αποτελεί χώρα με την οποία έχει συναφθεί ΣΑΔΦ, απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας φορολογικής αρχής του Ηνωμένου Βασιλείου ώστε η εκάστοτε Δ.Ο.Υ. να προβεί στην ισόποση πίστωση φόρου, η οποία υπενθυμίζεται ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αναλογούντα ελληνικό φόρο. Η συγκεκριμένη ρύθμιση έχει ιδιαίτερη σημασία για Έλληνες που εργάζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά δεν μπορούν να μεταβάλουν τη φορολογική τους κατοικία λόγω της ύπαρξης οικονομικών και ζωτικών συμφερόντων στην Ελλάδα. Κατ’ επέκταση, οφείλουν να δηλώνουν το παγκόσμιο εισόδημά τους στην Ελλάδα αλλά δικαιούνται να εκπίπτουν το φόρο που έχουν καταβάλει στο εξωτερικό.

Η πίστωση φόρου αλλοδαπής ισχύει επίσης στις περιπτώσεις παρακράτησης φόρου κατά τη διενέργεια B2B συναλλαγών, κατά τα όσα ορίζονται στην ΠΟΛ 1060/2015. Αναλυτικότερα, ο παρακρατηθείς φόρος εκπίπτει από τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος του επόμενου αυτού έτους, υποβάλλοντας τη σχετική βεβαίωση της αρμόδιας αλλοδαπής φορολογικής αρχής. Αν όμως η παρακράτηση γίνει μέσα στην

προθεσμία υποβολής της δήλωσης της ημεδαπής επιχείρησης, τότε αυτή δικαιούται να αφαιρέσει τον παρακρατηθέντα φόρο από τον αναλογούντα φόρο της δήλωσης αυτής.

Θέματα ΦΠΑ

Με την Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, θεσπίστηκε κοινό σύστημα ΦΠΑ σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να μην επηρεάζεται από τον εν λόγω φόρο η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, καθορίζονται η μη υποχρέωση επιβολής ΦΠΑ κατά τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις – παραδόσεις από εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στο σύστημα ΑΦΜ/ΦΠΑ (VAT/VIES).

Βασιζόμενες στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, πολλές επιχειρήσεις διενεργούν λιανικές πωλήσεις μέσω διαδικτύου στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τον κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000), οι εταιρείες αυτές πρέπει να λαμβάνουν ΑΦΜ στην Ελλάδα και να αποδίδουν το ελληνικό ΦΠΑ, από τη στιγμή που οι πωλήσεις τους υπερβούν το όριο των 35.000€.

Πολλές εταιρείες με έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο πραγματοποιούν πωλήσεις καταναλωτικών αγαθών (ρούχων, παπουτσιών κτλ.) σε Έλληνες ιδιώτες, αξιοποιώντας τις απλοποιημένες διαδικασίες που προβλέπονται για τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτές τις διαδικασίες περιλαμβάνονται κυρίως η δυνατότητα άμεσης εγγραφής χωρίς την υποχρέωση ορισμού φορολογικού εκπροσώπου καθώς και η μη υποχρέωση τήρησης βιβλίων και στοιχείων.

Με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, οι εν λόγω διευκολύνσεις πιθανότατα θα πάψουν να ισχύουν, καθιστώντας την εν λόγω χώρα στο ίδιο πλαίσιο με τις τρίτες χώρες.

Επίλογος

Το αποτέλεσμα του Brexit ομολογουμένως έπεσε ως κεραυνός εν αιθρία στην πολιτική και οικονομική ζωή της Ευρώπης, παρόλο που μέχρι σήμερα άφησε αδιάφορα τα χρηματιστήρια όλου του κόσμου που ανακάμψανε γρήγορα μετά την

ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του δημοψηφίσματος.

Παρόλα αυτά, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε ανέκαθεν επιλέξει να ανήκει στις περιφερειακές δυνάμεις της Ένωσης, με αποτέλεσμα η εν λόγω αποχώρηση να είναι ένα ισχυρό crash test, χωρίς όμως να δημιουργούνται αντίστοιχοι κλυδωνισμοί όπως στην περίπτωση αποχώρησης κάποιου κράτους – μέλους του πυρήνα της Ευρωζώνης.

Η σοφότερη πρακτική στην παρούσα συγκυρία είναι η τήρηση στάσης αναμονής και ψυχραιμίας μέχρι να προκύψει το πρώτο δείγμα γραφής από τη συμφωνία μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με τα διαδικαστικά ζητήματα.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό